

EDITORIAL

L'ESPILL

REVISTA FUNDADA PER JOAN FUSTER
SEGONA ÈPOCA / NÚM. 43 / PRIMAVERA 2013

DIRECTOR: Antoni Furió

CAP DE REDACCIÓ:

Gustau Muñoz

CONSELL DE REDACCIÓ:

Neus Campillo, Ferran
Garcia-Oliver, Josep-Lluís Gómez
Mompert, Enric Marín,
Vicent Olmos, Juli Peretó,
Francesc Pérez Moragón, Maria
Josep Picó, Faust Ripoll, Simona
Škrabec, Pau Viciano

CONSELL ASSESSOR:

Cèlia Amorós, Joan Becat,
Manuel Borja-Villel, Eudald
Carbonell, Narcís Comadira,
Manuel Costa, Alfons Cucó (†),
Martí Domínguez, François
Dosse, Antoni Espasa, Ramon
Folch, Mario Garcia Bonafé,
Salvador Giner, Josep Fontana,
David Jou, John Keane, Giovanni
Levi, Isabel Martínez Benlloch,
Joan Francesc Mira, Javier
Muguerza, Damià Pons, Josep
Ramoneda, Ferran Requejo,
Vicenç Rosselló, Xavier Rubert
de Ventós, Pedro Ruiz Torres,
Vicent Salvador, Josep-Maria
Terricabras, Vicent Todolí, Enzo
Traverso, Josep Antoni Ybarra

Edita: Universitat de València
i Edicions Tres i Quatre

Redacció, administració i subscripcions:

Publicacions de la
Universitat de València
c/ Arts Gràfiques, 13 46010 València.
Tel.: 963 864 115 Fax: 963 864 067
a/e: lespill@uv.es

Disseny gràfic: Enric Solbes

Maquetació:

Publicacions de la
Universitat de València

Impressió: Guada Impressors, SL

Distribució: Gea Llibres (961 665 256) /

Gaia (965 110 516) /

Midac Llibres (937 464 110) /

Palma Distribucions (971 289 421)

ISSN: 0210-587 X

Dipòsit legal: V-2686-1979

Preu d'aquest número: 9 euros

L'Espill és membre de:

EUROZINE

MEHR DEMOKRATIE WAGEN: ATREVIR-SE A MÉS DEMOCRÀCIA

La combinació entre crisi econòmica i social i crisi política i de les institucions és la realitat ombrívola que ens toca viure. Un daltabaix econòmic profund derivat de les polítiques insensates de despesa pública –grans obres emblemàtiques, equipaments sense destinació clara, una xarxa demencial d'AVE, aeroports fantasma, etc.– sense cap previsió de futur, insistint en la construcció i l'especulació immobiliària com a font de riquesa aparent, quan ja se sabia del cert que la globalització obligava a una recomposició del model productiu. En el moment que la interrupció del crèdit fàcil i dels fluxos financers derivada de la crisi bancària nord-americana determinà la fi de la bombolla creditícia i aquesta, al seu torn, la punxada de la bombolla immobiliària, la catàstrofe –anunciada per observadors i analistes seriosos– es va consumir.

El reajustament de la despesa pública a uns ingressos fiscals minvats i sobretot la prioritat absoluta donada al pagament del deute públic i privat (en una operació massiva de socialització de pèrdues) s'afegeix a una política general emanada d'Europa, i concretament d'Alemanya, que imposa ritmes i terminis ajustadíssims de reducció del dèficit públic. És la política d'austeritat obligada, imperativa, accelerada. Durament criticada per economistes keynesians que tenen molt present l'experiència de la Gran Depressió dels anys 30, però triomfant en les institucions europees, tot i que els seus resultats són d'aquells que afegeixen llenya al foc. Una recessió severa s'ha instal·lat en un bon nombre de països europeus, no només en la perifèria, i fins i tot Alemanya (que també depèn del mercat interior del continent) se'n veu afectada, per bé que el seu model exportador havia reeixit fins ara.

Potser el futur, atès l'estat del planeta i la devastació ecològica que determina un sistema irracional i malbaratador, serà el decreixement i la recerca d'un equilibri a un nivell més baix de consum i producció. Potser el futur serà una austeritat ben

entesa basada en valors immaterials i en una atenció molt més gran als aspectes socials, tot tenint ben presents factors com la cura necessària de persones i grups que no es poden valdre per si soles o com l'envelliment demogràfic i els seus efectes previsibles. Ara bé, de moment la pauta de decreixement (inflexió a la baixa del PIB) i austeritat obligada, tal com es va fent efectiva, produeix malvestats sense fi.

El malestar social és gran i creix. No cal massa sensibilitat per adonar-se dels drames personals que genera la reducció de prestacions imprescindibles i l'obturació de les vies d'inserció professional de tota una generació, abocada a malviure o a emigrar. No pot estranyar, doncs, que el malestar polític i els canvis accelerats en les opcions de vot (expressats en totes les enquestes que es van coneixent) marquen la tònica. I tanmateix, ningú pot esperar un futur radiant derivat, sense més, d'un canvi polític. Tothom intueix que les coses són i seran molt difícils, que moltes variables escapen a les possibilitats de decisió dels ciutadans. Més aviat es té la sensació que el sistema polític derivat de la Transició s'ha esgotat, però que no hi ha un recanvi previsible i clar. I que Europa, quan més necessària era, no ha respost com s'esperava.

Cal per consegüent una reflexió aprofundida, un examen de consciència. Sobre el present i futur d'Europa. Sobre la reorientació del model productiu en la nova geografia econòmica del món. Sobre la regeneració de la democràcia a l'Estat espanyol. Sobre les possibilitats reals del procés sobiranista a Catalunya. Sobre el futur de les institucions autonòmiques al País Valencià i les Illes Balears. I en aquest sentit cal avisar d'un aspecte cabdal. Atesa la pregona crisi evocada, i els grans entrebancs que s'albiren, sorgeixen veus que simplifiquen les solucions i apostarien, fins i tot, per una reformulació a la baixa del mapa autonòmic, que no inclouria autonomies com la valenciana o la balear. Aquest plantejament és poc realista, a més d'un atemptat a la nostra *germanor* històrica. Els valencians, si més no, mai acceptarien una anul·lació o rebaixa de la seua autonomia en benefici de no se sap quina compensació per a uns altres. Per molt devaluada que estiga ara com ara, en l'opinió del carrer, una autonomia que ha estat durant massa temps en unes mans ben poc recomanables. Són tot plegat, qüestions que s'han de tenir en compte. Perquè aviat arribarà el moment que caldrà preparar una recuperació democràtica potent. No és temps de conformisme i resignació. I el camí haurà de ser, per dir-ho amb paraules de Willy Brandt, «Mehr Demokratie wagen»: atrevir-se a més democràcia.